

Критеријуми оцењивања

Предмет: Економика и организација предузећа

Годишњи фонд часова: 64

Одељења: 2/5, 2/6 и 2/7

Предмет: Економика и организација туристичких и угоститељских предузећа

Годишњи фонд часова: 32

Одељења: 2/8 и 2/9

1. модул: Појмовно одређење економике и организације предузећа

Оцена 5 (одличан)

Ученик је у стању да:

- Прецизно и тачно дефинише економику као науку, наводећи њен предмет, циљеве и значај
- Детаљно опише организацију предузећа, укључујући њену структуру, функције и утицај на пословање
- Аргументовано објасни значај економике и организације предузећа у односу на друге научне дисциплине, наводећи конкретне примере међусобног односа и примене

Оцена 4 (врло добар)

Ученик је у стању да:

- Тачно дефинише економику као науку, али уз недостатке у детаљима
- Опише организацију предузећа, наводећи њене главне елементе и функције, али без дубље анализе или додатних примера
- Објасни значај економике и организације предузећа у односу на друге научне дисциплине, али без дубље анализе међусобних односа

Оцена 3 (добар)

Ученик је у стању да:

- Уопштено дефинише економику као науку, али са мањим пропустима у разумевању њеног предмета или задатка
- Опише организацију предузећа уз ограничено разумевање њених елемената и функција, са мањком примера или детаља
- Делимично објасни значај економике и организације предузећа у односу на друге научне дисциплине

Оцена 2 (довољан)

Ученик је у стању да:

- Наведете основне елементе дефиниције економике као науке, али уз значајне недостатке у разумевању или изражавању
- Делимично опише организацију предузећа, али са непотпуним разумевањем
- Наведете неколико аспеката значаја економике и организације предузећа, али са великим пропустима у повезивању са другим научним дисциплинама

Оцена 1 (недовољан)

Ученик није у стању да:

- Дефинише економику као науку на разумљив и тачан начин
- Опише организацију предузећа, чак и на основном нивоу
- Објасни значај економике и организације предузећа у односу на друге научне дисциплине

2. модул: Предузеће као носилац привређивања

Оцена 5 (одличан)

Ученик је у стању да:

- Прецизно дефинише појам предузећа и детаљно објасни услове његовог настанка, наводећи конкретне примере
- Јасно дефинише предузеће као систем, уз примену системског приступа
- Тачно класификује предузећа на основу различитих критеријума (величина, делатност, власништво, облик организовања)
- Разликује предузећа у индивидуалном власништву, друштва лица и друштва капитала, уз навођење њихових карактеристика и примера
- Детаљно разликује врсте јавних предузећа и објашњава њихову улогу у економији
- Образложи појам угоститељских и туристичких предузећа са примерима њиховог значаја за привреду
- Наведе све типове угоститељских и туристичких предузећа, објашњавајући њихове карактеристике

Оцена 4 (врло добар)

Ученик је у стању да:

- Тачно дефинише појам предузећа и опише услове настанка, уз мање пропусте
- Дефинише предузеће као систем, али без дубљег објашњења функционисања система
- Класификује предузећа на основу већине критеријума, уз понеки пропуст или ограничење у анализи
- Разликује предузећа у индивидуалном власништву, друштва лица и друштва капитала, уз минималне грешке у карактеризацији
- Наведе главне врсте јавних предузећа и њихове функције, уз недостатак детаљнијих примера
- Образложи појам угоститељских и туристичких предузећа, али са ограниченим бројем примера или повезивања са привредом
- Наведе већину типова угоститељских и туристичких предузећа, уз понеки пропуст у карактеристикама

Оцена 3 (добар)

Ученик је у стању да:

- Уопштено дефинише појам предузећа и услове настанка, али са значајним недостатцима у објашњењу
- Делимично дефинише предузеће као систем, али без разумевања свих елемената система
- Класификује предузећа према основним критеријумима, али уз видљиве пропусте и грешке
- Делимично разликује предузећа у индивидуалном власништву, друштва лица и друштва капитала
- Наведе неколико врста јавних предузећа, али са ограниченим разумевањем њихове улоге
- Наведе основне карактеристике угоститељских и туристичких предузећа
- Наведе неке типове угоститељских и туристичких предузећа, али са непотпуним карактеристикама

Оцена 2 (довољан)

Ученик је у стању да:

- Делимично дефинише појам предузећа и услове настанка, али са непотпуним објашњењем
- Наведе појам предузећа као система, али без разумевања суштине
- Ослања се на делимичну или нетачну класификацију предузећа
- Не разликује у потпуности врсте предузећа, уз честе грешке и недостатак примера
- Наведе само неколико врста јавних предузећа, без објашњења њихових функција
- Делимично образложи угоститељска и туристичка предузећа, али без разумевања њиховог значаја
- Наведе неколико типова угоститељских и туристичких предузећа, са значајним пропустима

Оцена 1 (недовољан)

Ученик није у стању да:

- Тачно дефинише појам предузећа и услове настанка
- Дефинише предузеће као систем
- Класификује предузећа на основу било којег критеријума
- Разликује врсте предузећа у индивидуалном власништву, друштва лица и друштва капитала
- Наведе врсте јавних предузећа
- Објасни појам угоститељских и туристичких предузећа
- Наведе типове угоститељских и туристичких предузећа

3. модул: Пословна средства предузећа

Оцена 5 (одличан)

Ученик је у стању да:

- Тачно и прецизно дефинише средства предузећа, истичући њихов значај за пословање
- Јасно разликује све критеријуме за поделу средстава предузећа и објашњава их на примерима
- Дефинише основна средства уз наведене карактеристике и примере из праксе
- Наведе све врсте основних средстава и објасни њихову примену
- Прецизно дефинише обртна средства и истакне њихову улогу у пословању
- Наведе све врсте обртних средстава уз примере њихове употребе
- Разграничи све врсте средстава на конкретним примерима из реалног пословања, демонстрирајући дубље разумевање

Оцена 4 (врло добар)

Ученик је у стању да:

- Дефинише средства предузећа са уз мање недостатке
- Разликује већину критеријума за поделу средстава предузећа, али са мањим грешкама или пропустима у примени
- Дефинише основна средства и наведе већину њихових карактеристика
- Наведе већину врста основних средстава, са минималним пропустима
- Дефинише обртна средства, са ограниченим објашњењем њихове улоге
- Наведе већину врста обртних средстава, али без детаљног објашњења
- Разграничи врсте средстава на примерима, али са мањим недостацима у анализи

Оцена 3 (добар)

Ученик је у стању да:

- Уопштено дефинише средства предузећа, без истицања детаља
- Делимично разликује критеријуме за поделу средстава предузећа, са значајним пропустима
- Дефинише основна средства, али без дубљег разумевања карактеристика
- Наведе неколико врста основних средстава, али са честим пропустима
- Дефинише обртна средства, али без јасног разумевања њиховог значаја
- Наведе неке врсте обртних средстава, са пропустима у објашњењу
- Делимично разграничи врсте средстава на примерима, са ограниченим разумевањем

Оцена 2 (довољан)

Ученик је у стању да:

- Делимично дефинише средства предузећа, али са значајним грешкама и недостатком детаља
- Тешко разликује критеријуме за поделу средстава предузећа
- Наведе основна средства, али без разумевања њихових карактеристика
- Наведе неке врсте основних средстава, али без прецизности и тачности
- Делимично дефинише обртна средства, али са недовољним разумевањем
- Наведе неколико врста обртних средстава, али са бројним пропустима
- Са великим тешкоћама разграничи врсте средстава на конкретним примерима

Оцена 1 (недовољан)

Ученик није у стању да:

- Дефинише средства предузећа
- Разликује критеријуме за поделу средстава предузећа
- Дефинише основна средства или наведе њихове врсте
- Дефинише обртна средства или наведе њихове врсте
- Разграничи врсте средстава на конкретним примерим

4. модул: Извори средстава предузећа

Оцена 5 (одличан)

Ученик је у стању да:

- Прецизно и детаљно објасни појам извора средстава предузећа, укључујући њихову улогу и значај
- Јасно разликује све изворе средстава (сопствене и туђе) са разумевањем
- Упореди предности и мане сопствених и туђих извора средстава предузећа уз практичне примере
- Демонстрира критичко размишљање у објашњењу како избор извора утиче на финансијску стабилност и успех предузећа

Оцена 4 (врло добар)

Ученик је у стању да:

- Тачно објасни појам извора средстава предузећа, али непотпуно
- Разликује већину извора средстава са мањим грешкама или пропустима у објашњењу
- Упореди предности и мане сопствених и туђих извора, без дубље анализе
- Укаже на основне утицаје извора средстава на пословање предузећа

Оцена 3 (добар)

Ученик је у стању да:

- Уопштено објасни појам извора средстава предузећа, са значајним недостатком детаља
- Делимично разликује изворе средстава, са честим грешкама у класификацији
- Упореди неке предности и мане сопствених и туђих извора средстава, али са ограниченим разумевањем
- Уз помоћ наставника успостави везу између избора извора финансирања и финансијског пословања предузећа

Оцена 2 (довољан)

Ученик је у стању да:

- Делимично објасни појам извора средстава предузећа, са значајним пропустима у разумевању
- Разликује неке изворе средстава, али са непотпуним објашњењем
- Наведе основне предности и мане извора средстава, без упоређивања
- Уз помоћ наставника успостави везу између извора финансирања и финансијског пословања предузећа

Оцена 1 (недовољан)

Ученик није у стању да:

- Објасни појам извора средстава предузећа
- Разликује изворе средстава
- Наведе предности и мане било ког извора средстава
- Укаже на значај избора извора средстава за пословање предузећа

5. модул: Трошкови предузећа

Оцена 5 (одличан)

Ученик је у стању да:

- Прецизно и тачно дефинише утрошке, трошкове и расходе предузећа, уз детаљно објашњење разлика између ових појмова
- Наведете и класификује све врсте трошкова, укључујући примере
- Опише карактеристике трошкова са нагласком на њихову примену у пракси
- Јасно разликује утрошке од трошкова са конкретним примерима
- Препозна и објасни све врсте калкулација
- Самостално и без грешака изради калкулацију цена смештаја, исхране и пића
- Детаљно опише специфичности обрачуна трошкова и утврђивање цена у туризму и угоститељству, са примерима из праксе

Оцена 4 (врло добар)

Ученик је у стању да:

- Тачно дефинише утрошке, трошкове и расходе предузећа, уз мање
- Наведете већину врста трошкова, са мањим пропустима у класификацији
- Опише карактеристике трошкова, уз помоћ наставника
- Разликује утрошке од трошкова
- Наведете и опише већину врста калкулација
- Изради калкулацију цена уз мање грешке или потребу за додатним смерницама наставника
- Опише специфичности обрачуна трошкова у туризму и угоститељству, али без детаља

Оцена 3 (добар)

Ученик је у стању да:

- Уопштено дефинише утрошке, трошкове и расходе предузећа, претежно уз помоћ наставника
- Наведете неке врсте трошкова, са пропустима у класификацији
- Делимично опише карактеристике трошкова, уз ограничено разумевање
- Уз потешкоће разликује утрошке од трошкова
- Наведете само основне врсте калкулација
- Израђује калкулацију цена, претежно уз помоћ наставника
- Наведете основне информације о специфичностима обрачуна трошкова у туризму и угоститељству

Оцена 2 (довољан)

Ученик је у стању да:

- Претежно уз помоћ наставника дефинише утрошке, трошкове и расходе предузећа
- Наведете неколико врста трошкова, без тачне класификације
- Некомплетно опише карактеристике трошкова
- Не успева јасно да разликује утрошке од трошкова
- Наведете само једну или две врсте калкулација без детаљног објашњења
- Израђује калкулацију цена уз значајне пропусте
- Опише специфичности обрачуна трошкова у туризму и угоститељству само на најосновнијем нивоу

Оцена 1 (недовољан)

Ученик није у стању да:

- Дефинише утрошке, трошкове и расходе предузећа
- Наведете врсте трошкова
- Опише карактеристике трошкова
- Разликује утрошке од трошкова
- Наведете или објасни врсте калкулација
- Израђује калкулацију цена
- Наведете или објасни специфичности обрачуна трошкова у туризму и угоститељству

6. модул: Резултат пословања и његова расподела

Оцена 5 (одличан)

Ученик је у стању да:

- Прецизно и тачно дефинише укупан приход и објасни његов значај
- Разликује све врсте прихода предузећа уз конкретне примере
- Дефинише расходе предузећа и разликује их од прихода
- Тачно и детаљно утврди резултате пословања предузећа (добитак или губитак), користећи примере
- Објасни начине распоређивања пословног резултата, укључујући расподелу добити и покривање губитака, са одговарајућим примерима
- Детаљно опише појам и функције буџета, повезујући теорију са практичним примерима
- Анализира буџетске приходе и расходе на основу задатих примера, пружајући тачна и комплетна објашњења

Оцена 4 (врло добар)

Ученик је у стању да:

- Тачно дефинише укупан приход, уз мање пропусте у детаљима
- Разликује већину врста прихода предузећа, са мањим недостацима у класификацији
- Коректно дефинише расходе предузећа, али без дубљег објашњења
- Утврди резултате пословања предузећа уз мање грешке или потребу за додатним смерницама наставника
- Наведе и опише начине распоређивања пословног резултата, са понеким недостацима
- Опише појам и функције буџета, без детаља
- Анализира буџетске приходе и расходе уз минималне пропусте

Оцена 3 (добар)

Ученик је у стању да:

- Уопштено дефинише укупан приход, али са значајним недостацима у прецизности
- Разликује неке врсте прихода предузећа, али са видљивим пропустима у класификацији
- Делимично дефинише расходе предузећа, уз ограничено разумевање
- Уз тешкоће утврђује резултате пословања, уз честе грешке или потребу за додатном помоћи наставника
- Објасни начине распоређивања пословног резултата, без детаљне анализе
- Наведе основне појмове о буџету, али са ограниченим разумевањем његових функција
- Делимично анализира буџетске приходе и расходе, без довољно детаља и тачности

Оцена 2 (довољан)

Ученик је у стању да:

- Претежно уз помоћ наставника дефинише укупан приход
- Наведе само један или два примера прихода предузећа, без правилне класификације
- Делимично или нетачно дефинише расходе предузећа
- Уз помоћ наставника утврди резултате пословања
- Објасни начине распоређивања пословног резултата, са значајним пропустима
- Наведе само основне појмове о буџету, без објашњења функција
- Делимично или нетачно анализира буџетске приходе и расходе

Оцена 1 (недовољан)

Ученик није у стању да:

- Дефинише укупан приход
- Наведе и разликује приходе предузећа
- Дефинише расходе предузећа
- Утврди резултате пословања предузећа
- Објасни начине распоређивања пословног резултата
- Наведе или објасни појам и функције буџета
- Анализира буџетске приходе и расходе

7. Модул: Мерење пословног успеха предузећа

Оцена 5 (одличан)

Ученик је у стању да:

- Прецизно дефинише све основне показатеље пословног успеха (продуктивност, економичност и рентабилност) са јасним објашњењем њиховог значаја
- Детаљно опише продуктивност рада и разликује факторе који на њу утичу
- Јасно и прецизно опише економичност рада, укључујући примере из праксе
- Тачно објасни рентабилност рада, укључујући како се израчунава и шта представља
- Анализира све показатеље пословног успеха предузећа на конкретном примеру, повезујући теорију са праксом

Оцена 4 (врло добар)

Ученик је у стању да:

- Дефинише већину основних показатеља пословног успеха са мањим пропустима
- Опише продуктивност рада, без дубљег фокуса на факторе који утичу на продуктивност
- Опише економичност рада, уз минималне пропусте
- Објасни рентабилност рада, али без примера из праксе
- Анализира показатеље пословног успеха предузећа на конкретном примеру, уз мање пропусте

Оцена 3 (добар)

Ученик је у стању да:

- Дефинише основне показатеље пословног успеха, али са значајним недостацима у прецизности
- Делимично опише продуктивност рада, без дубљег разумевања или примера
- Наведе економичност рада, без објашњења њеног значаја
- Опише рентабилност рада, са ограниченим разумевањем њене примене
- Анализира показатеље пословног успеха на конкретном примеру, уз помоћ наставника

Оцена 2 (довољан)

Ученик је у стању да:

- Претежно уз помоћ наставника дефинише основне показатеље пословног успеха
- Дефинише продуктивности рада, без разумевања њеног значаја
- Дефинише економичност рада, али без разумевања или повезивања са примерима
- Претежно уз помоћ наставника објасни рентабилност рада
- Претежно уз помоћ наставника анализира показатеље пословног успеха на конкретном примеру

Оцена 1 (недовољан)

Ученик није у стању да:

- Дефинише основне показатеље пословног успеха
- Опише продуктивност рада
- Наведе економичност рада
- Објасни рентабилност рада
- Анализира показатеље пословног успеха предузећа на конкретном примеру

8. модул: Организација пословања предузећа

Оцена 5 (одличан)

Ученик је у стању да:

- Прецизно и потпуно дефинише предузеће као организациони систем, уз јасно објашњење његових елемената и функција
- Детаљно опише организациону структуру предузећа
- Презентује на конкретном примеру специфичности организације функција у угоститељству и туризму, повезујући теоријске концепте са праксом, уз релевантне примере

Оцена 4 (врло добар)

Ученик је у стању да:

- Дефинише предузеће као организациони систем уз мање пропусте у детаљима
- Коректно опише организациону структуру предузећа, са мањим недостацима у објашњењу или примерима
- Презентује специфичности организације функција у угоститељству и туризму

Оцена 3 (добар)

Ученик је у стању да:

- Делимично дефинише предузеће као организациони систем, уз помоћ наставника
- Опише организациону структуру предузећа, али са непотпуним информацијама или без илустрације кроз примере
- Презентује специфичности организације функција у угоститељству и туризму, уз помоћ наставника

Оцена 2 (довољан)

Ученик је у стању да:

- Претежно уз помоћ наставника дефинише предузеће као организациони систем
- Наведе основне аспекте организационе структуре предузећа, са минималним разумевањем и недостатком детаља
- Уз помоћ наставника презентује специфичности организације функција у угоститељству и туризму, користећи најједноставније примере

Оцена 1 (недовољан)

Ученик није у стању да:

- Дефинише предузеће као организациони систем
- Опише организациону структуру предузећа
- Презентује специфичности организације функција у угоститељству и туризму